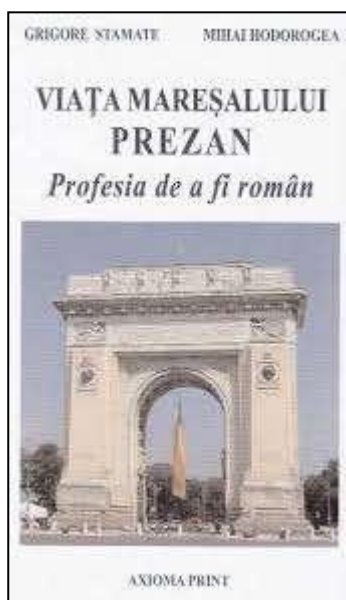

NOI APARIȚII EDITORIALE

**VIAȚA MAREȘALULUI PREZAN. PROFESIA DE A FI ROMÂN.
EDITURA AXIOMA PRINT, 2015**

AUTORI: Grigore Stamate și Mihail Hodoroșea

RECENZIE

Lucrarea este destinată readucerii în atenția publicului a valorii de simbol a Marelui Constantin Prezan, personalitate militară de frunte a României, om de stat care a înfăptuit cu tenacitate, împreună cu patrioții din timpul său, unitatea națională – un ideal pe care l-a realizat în anii 1599-1600 și Mihai Viteazul. Deoarece bibliografia lucrării conține multe contradicții între opiniile unor politicieni și jurnaliști ai vremii, autorii au utilizat ca repere fundamentale documentele oficiale și mărturiile persoanelor care l-au cunoscut nemijlocit. Astfel, una dintre ele este nepoata Marelui, doamna Olga Macarie, care a furnizat autorilor amintiri și documente din arhiva familiei. Volumul expune biografia unui militar excepțional, care în același timp a fost și un om normal cu greșeli omenești, întrucât, evident, pe lângă realizări a avut și câteva insuccese, dar în mod deosebit a suferit multe nedreptăți, din partea lui Alexandru Averescu

și lui Alexandru Marghiloman, dar și a altora, care, lovind în Constantin Prezan, se răzbuiau, de fapt, și pe I.I.C. Brătianu.

Așa, de pildă, imediat ce s-a instalat în fruntea noului guvern, Averescu l-a trecut pe generalul Prezan în rezervă cu 10 ani înainte de a împlini vârsta de pensionare. De asemenea, în manualele de istorie a României și în aproape toate cărțile cu profil istoric editate până în anul 1989, nu apare numele Mareșalului Prezan decât cu unele excepții, atunci când nu s-a putut evita amintirea numelui său.

De exemplu, în „*Mic Dicționar enciclopedic, Ediția a II-a, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1978*”, apare „PREZAN, Constantin (1861-1943), mareșal român. Acad.” și în continuare, în loc să se amintească faptul că Mareșalul a fost șeful Marelui Cartier General și comandantul Armatei României, este scris doar că „*În timpul Primului Război Mondial a comandat Armata a 4-a de Nord, apoi Grupul de Armate de Sud*”, ceea ce este adevărul, dar nu tot adevărul.

În Cuvântul înainte, semnat de prof. univ. dr. Teodor Repciuc, printre altele se amintește faptul că, în anul 1922, la ceremonia aniversării bătăliei de la Mărășești, Mareșalul francez Ferdinand Foch a dorit să-l vadă pe Mareșalul Prezan, „*unul dintre cei mai mari strategii ai Primului Război Mondial*” și pentru că nu i s-a dat nici un răspuns „*a clătinat trist din cap, afirmând: «o țară – fie ea mare sau mică – întotdeauna, este judecată după cum știe să-și cinstească eroii». Și s-a retras indignat.*” Despre Mareșalul Prezan – personalitate complexă -, Olga Macarie (nepoata sa) consemnează: „*ca militar era desăvârșit: profund în gândire și sobru în manifestări, dar cu largi posibilități morale, cu un caracter ales și elevat, cu o sinceritate pură, de intelectual extrem de fin*”.

Autorii au structurat volumul în următoarele capitole: Originea, copilăria și îndepărtarea; Cariera Mareșalului; Mariagele Mareșalului; Debarcarea Mareșalului; Schinetea liniștii Mareșalului; Viața „civilă” a Mareșalului; Noblețea Mareșalului; Mareșalul Prezan – un bunic aparte; Reședința din București; Familia Mareșalului; Mareșalul și personalitățile vremii; Mareșalul Prezan prezumtiv conducător al statului; Mareșalul Prezan – politician atipic; Mareșalul Prezan – părinte pentru subordonați; Jurnalul mareșalului; Retragerea definitivă a Mareșalului; Mareșalul între recunoștință și uitare.

Mareșalul Prezan, unul dintre cei mai loiali și mai corecți eroi ai românilor, generalul unității naționale, a fost înlăturat din armată prin următorul ordin: „*Cu începere de azi 20 martie 1920, chemarea Dumneavoastră în activitatea de serviciu, încetează*”, adică un exemplu elocvent de ingraturitate națională. Nicolae Iorga nota: „*Averescu lichidează Cartierul (Marele Cartier General, n.n.), din dușmănie față de Prezan, care pleacă în străinătate*”.

După 42 de ani de serviciu militar a fost debarcat cu o pensie de mizerie (650 lei), ceea ce însemna sub nivelul mediu pe economia națională. Abia după intervenția lui Ion Antonescu i s-a recalculat pensia (3090 lei).

În schimb, regele Ferdinand I l-a decorat pe Mareșalul Prezan cu Ordinul „Mihai Viteazul” clasa I pentru *„competența cu care a dat, chiar și pe câmpul de luptă, directive în calitate de șef de Stat-Major al Înaltului Comandament și care au avut ca rezultat înfrângerea desăvârșită a maghiarilor, precum și ocuparea Budapestei, în anul 1919”*.

Autorii consideră că *„Generalul Prezan, în modestia și bunul său simț, avea decența și inteligența, capacitatea de a nu se lăsa antrenat în jocul detractorilor săi, care atât așteptau, ca să dea amploare speculațiilor.”* El era convins că adevărul, mai devreme sau mai târziu, iese la suprafață. Fără nici o îndoială, însă, Mareșalului Constantin Prezan, toți românii îi datorează recunoștința veșnică pentru realizarea reîntregirii Neamului Românesc și a Marii Uniri.

Fostul aghiotant al Mareșalului, col. D. Rădulescu scria: *„Mareșalul Prezan personifică figura marilor căpitani (comandanți de oști – n.n.); cultivat, corect de o rară exactitate și înaltă moralitate, cu doi ochi ce pătrund până-andâncul sufletului, plin de bunătate și de îngăduință. Felul său cumpănit de a vorbi era de o rară politețe; cu toată lumea știa să facă în anumite clipe gesturi care nu se pot uita. (...) Dezinteresat până la sacrificiu, urmărea numai nevoile oștirii sau ale Țării, fără a se gândi la împlinirea preocupărilor sale personale (...) darul de căpetenie al acestei de seamă figuri militare românești a stat în aceea că a știut să cunoască oamenii și, ca atare, să-și aleagă conlucrătorii, întrebuițându-i pe fiecare la locul de trebuință, după calitățile și pornirile lor, dându-le toată libertatea de muncă, pentru a dobândi cât mai mult și cât mai cu suflet curat; la nevoie acoperind activitatea lor rodnică, cu autoritatea persoanei sale.”*

Sintetizând, se poate concluziona că omul Constantin Prezan a fost Mareșal al României, prim-sfetnic al regelui Ferdinand I, Adjutantul Principelui moștenitor Ferdinand I, Comandant al Armatei de Nord, Comandant al Grupului de Armate „Prezan”, șef al Marelui Cartier General, comandant al Armatei României, membru de onoare al Academiei Române, membru de onoare al Academiei de Științe, Senator de drept în Parlamentul României, membru în Consiliul Coroanei Regale, Consilier Regal al regelui Carol al II-lea și Cap al cavalerilor Ordinului „Mihai Viteazul” și, trebuie să mai adăugăm, unul dintre cei mai mari EROI al României, căruia îi purtăm o veșnică recunoștință.

Colonel (r) prof. univ. dr.

Ing. Eugen SITEANU

